

ΟΙ ΔΙΑΦΟΡΟΙ ΤΡΟΠΟΙ ΣΥΝΔΕΣΗΣ ΤΩΝ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ

Α.είδη των προτάσεων

Οι προτάσεις ως προς τον τρόπο σύνδεσής τους χωρίζονται:

-σε κύριες προτάσεις,όσες δηλαδή έχουν ένα ολοκληρωμένο νόημα και μπορούν να σταθούν μόνες τους στο λόγο.

Η ευτυχία είναι ο σκοπός της ζωής μας.

-σε δευτερεύουσες προτάσεις που εξαρτώνται από μια άλλη πρόταση και είτε τη συμπληρώνει είτε προσδιορίζει κάποιον άλλο όρο της πρότασης.

Ο κατηγορούμενος ισχυριζόταν ότι ήταν αθώος.

Β.τρόποι σύνδεσης των προτάσεων

Α.κατά παράταξη σύνδεση:όταν δυο ή περισσότερες όμοιες προτάσεις (κύρια με κύρια ή δευτερεύουσα με δευτερεύουσα) συνδέονται στο λόγο με παρατακτικούς συνδέσμους.

Ο καθηγητής διάβαζε και ξαφνικά άρχισε να βήχει έντονα.

Β.καθ'υπόταξη σύνδεση:όταν συνδέονται δυο προτάσεις ανόμοιες με υποτακτικούς συνδέσμους(κύρια με δευτερεύουσα ή δευτερεύουσα με δευτερεύουσα διαφορετικού είδους).

Ο καθηγητής διάβαζε,όταν μπήκε μέσα έξω φρενών ο διευθυντής.

Γ.Ασύνδετο σχήμα:όταν ένα σύνολο από προτάσεις παρατίθενται απλώς η μια κοντά στην άλλη χωρίς συνδετική λέξη,αλλά με την παρεμβολή ενός κόμματος.

Ήρθαμε,είδαμε,φύγαμε!

Παρατακτικοί σύνδεσμοι

Α.συμπλεκτικοί σύνδεσμοι:και,ούτε,μήτε,μη,δεν

Β.αντιθετικοί σύνδεσμοι:όμως,αλλά,ωστόσο,μα

Γ.διαζευκτικοί σύνδεσμοι:ή-είτε

Δ.συμπερασματικοί σύνδεσμοι:λοιπόν,ώστε,συνεπώς,επομένως,άρα

Υποτακτικοί σύνδεσμοι

Α.ειδικοί:ότι,πως

Β.αιτιολογικοί:επειδή,διότι,γιατί

Γ.χρονικοί:όταν,πριν,ενώ,όποτε κλπ.

Δ.τελικοί:για να,προκειμένου να

Ε.βουλητικοί:να

Στ.ενδοιαστικοί:μη,μήπως

Ζ.αποτελεσματικοί:ώστε

Η.υποθετικοί:αν

Θ.εναντιωματικοί:αν και

Προσοχή:υποτακτική χαρακτηρίζεται και η σύνδεση με αναφορικές και ερωτηματικές αντωνυμίες και αναφορικά και ερωτηματικά επιρρήματα.

.....
ζ.Εγώ θα πάω.Βρέξει ή χιονίσει.

.....
η.Φώναξε πιο δυνατά.Δεν ακούω.

ΔΙΑΦΟΡΩΤΙΚΕΣ Ή ΣΥΝΔΕΤΙΚΕΣ ΛΕΞΕΙΣ

Με τις συνδετικές λέξεις επιτυγχάνεται η **συνοχή του κειμένου**,δηλ.η σύνδεση προτάσεων,περιόδων και παραγράφων του κειμένου.

Οι συνδετικές λέξεις μπορεί να δηλώνουν:

-αιτιολόγηση:εξαιτίας,επειδή,γιατί,διότι,αφού,μια και,μια που,ένας ακόμη λόγος,καθώς,γι'αυτό το λόγο,έτσι,με αιτιολογικές μετοχές ή εμπρόθετους προσδιορισμούς της αιτίας κλπ.

-αποτέλεσμα:ως επακόλουθο,κατά συνέπεια,αποτέλεσμα/απότοκο όλων αυτών,και γι'αυτό,ώστε,έτσι,λοιπόν,συνεπώς,επομένως,κλπ.

-αντίθεση/εναντίωση:αλλά,μα,όμως,παρά,μόνο,παρόλο που,ωστόσο,εντούτοις,μάλιστα,έπειτα,εξάλλου,αντίθετα,απεναντίας,διαφορετικά,ει-δάλλως,ειδεμή,αλλιώς,αλλιώςτικά,από την άλλη πλευρά,πάλι,ενώ,αν και,αντίστροφα,ενάντια,στον αντίποδα,παρ'όλα αυτά,δε συμβαίνει όμως το ίδιο,όχι μόνο...αλλά και κλπ.

-χρονική σχέση:αρχικά,προηγουμένως,στη συνέχεια,πρώτα,ύστερα,πριν,εντωμεταξύ,έπειτα,τέλος,όταν,καθώς,όποτε,μόλις,αργό-τερα κλπ.

-όρος ή προϋπόθεση:αν,εκτός αν,σε περίπτωση που,με την προϋπόθεση κλπ.

-επεξήγηση:δηλαδή,αυτό σημαίνει ότι,ειδικότερα,με άλλα λόγια,συγκεκριμένα,με όσα είπα προηγουμένως εννοούσα,για να γίνω πιο σαφής κλπ.

-έμφαση:το σημαντικότερο από όλα,το κυριότερο,είναι αξιοσημείωτο,αξίζει να σημειωθεί πως,εκείνο που προέχει,θα έπρεπε να τονιστεί ότι,αξιοπρόσεκτο είναι πως,ιδιαίτερα σημαντικό είναι κλπ.

-παράδειγμα:λόγου χάρη,π.χ.,για παράδειγμα κλπ.

-σύγκριση/διάζευξη:ή...ή,είτε...είτε,ούτε...ούτε κλπ

-ανακεφαλαίωση:για να συνοψίσουμε,συγκεφαλαιώνοντας/ανακεφαλαιώνοντας,συμπερασματικά θα λέγαμε ότι,συνάγεται το συμπέρασμα κλπ.

-γενίκευση:γενικά,τις περισσότερες φορές,ευρύτερα κλπ.

-προσθήκη: και, ακόμη, επίσης, επιπρόσθετα, επιπλέον, εκτός από αυτό κλπ.

-ταξινόμηση/διαίρεση: αφενός... αφετέρου, από τη μια... από την άλλη

-αναλογία/ομοιότητα: όπως... έτσι, σαν, ομοίως, ανάλογη είναι η περίπτωση, κάτι ανάλογο συμβαίνει και με... κλπ.